

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет медицини та громадського здоров'я
Кафедра акушерства, гінекології та педіатрії**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи кардіохірургії**

Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>222 «Медицина»</u>
Назва освітньої програми	<u>Медицина</u>
Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський) рівень</u>

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

Розробники	Контактний телефон, адреса	E-mail
Браїловський Богдан Юрійович, викладач кафедри акушерства, гінекології та педіатрії МГУ	+380968813001	bbogdan75@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Основи кардіохірургії – дисципліна, що включає засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, клінічних проявів патології серця та магістральних судин (грудної аорти, легеневої артерії), методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, профілактики ускладнень та реабілітації хворих з даною хірургічною патологією в межах, що відповідають підготовці лікаря загального профілю з врахуванням особливостей його спеціальності.

Організація навчального процесу здійснюється за вимогами Європейської кредитно-трансферної системи.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи кардіохірургії» є надання студентам теоретичних знань, умінь та практичних навичок, які можуть бути використані ними в майбутній практичній діяльності лікаря.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Основи кардіохірургії» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я зі спеціальності «Медицина», або у процесі навчання, що передбачає здійснення діагностичного пошуку і характеризується комплексністю та складністю умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 10. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК 5. Здатність до визначення принципів та характеру лікування, реабілітації та профілактики захворювань.

Навчальна дисципліна «Основи кардіохірургії» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (ПРН)**, передбачених освітньою програмою:

ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Володіти інформацією з фундаментальних і клінічних біомедичних наук, достатньою для здійснення ефективної професійної діяльності в умовах постійного оновлення фундаментальної та прикладної медичної інформації. Критично осмислювати наявні проблеми та результати досліджень в сфері своєї спеціальності. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 2. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання.

ПРН 3. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу, враховуючи вік пацієнта.

ПРН 4. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря- керівника в умовах закладу охорони здоров'я.

ПРН 5. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знати: основні принципи виконання оперативних втручань та консервативного лікування, реабілітаційних заходів при захворюваннях серця та магістральних судин, їх ускладненнях.

Вміти: надавати невідкладну медичну допомогу при найбільш поширених серцево-судинних захворюваннях. Проводити диференціальну діагностику, обґрунтовувати і формулювати попередній діагноз при найбільш поширених захворюваннях серцево-судинної системи. Планувати обстеження хворого, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш поширених кардіохірургічних захворюваннях та їх ускладненнях. Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених кардіохірургічних захворювань.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
5	150	14	42	94	6	12	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин			
	усього	лекції	практ.	самост . роб.
Тема 1. Основи кардіохірургії.	20	2	6	12
Тема 2. Вроджені вади серця.	22	2	6	14
Тема 3. Набуті вади серця й захворювання перикарду	22	2	6	14
Тема 4. Ішемічна хвороба серця.	22	2	6	14
Тема 5. Аневризми грудної аорти та розширюючі аневризми аорти.	22	2	6	14
Тема 6. Хірургічне лікування порушень серцевого ритму.	22	2	6	14
Тема 7. Тромбоемболія легеневої артерії.	20	2	6	12
<i>Усього годин</i>	150	14	42	94
Підсумковий контроль - залік				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основи кардіохірургії. Історія розвитку кардіохірургії та її сучасний стан. Діагностика та диференційна діагностика патології серця та магістральних судин. Комплексне лікування патології серця та магістральних судин. Особливості кардіохірургічних операцій. Методи профілактики та лікування ускладнень в кардіохірургії.	6
2	Тема 2. Вроджені вади серця. Класифікація. Основні патофізіологічні зсуви та патоморфологічні зміни в організмі хворого з ВВС. Організація екстреної допомоги, діагностики і хірургічного лікування ВВС у новонароджених і дітей у критичному стані. Клініка, діагностика та лікування відкритої артеріальної протки, дефектів міжшлуночкової та міжпередсердної перетинки, коарктації аорти, тетради Фалло.	6

3	Тема 3. Набуті вади серця й захворювання перикарду. Класифікація. Загальні особливості діагностики та диференційної діагностики набутих вад серця. Характеристика мітральних і аортальних клапанних вад серця. Покази до застосування відкритих хірургічних та ендоваскулярних методів лікування. Методи профілактики ускладнень. Захворювання перикарду. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування.	6
4	Тема 4. Ішемічна хвороба серця. Анатомія вінцевого кровопостачання. Методи діагностики патології коронарних артерій. Покази до застосування хірургічних та ендоваскулярних методів лікування коронарного атеросклерозу. Хірургічні та ендоваскулярні методи лікування різних форм ішемічної хвороби серця. Методи профілактики ускладнень.	
5	Тема 5. Аневризми грудної аорти та розшаровуючі аневризми аорти. Визначення. Класифікація. Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика та лікувальна тактика при аневризмах грудної аорти та розшаруваннях аорти. Хірургічні та ендоваскулярні методи лікування.	6
6	Тема 6. Хірургічне лікування порушень серцевого ритму. Хірургічна анатомія провідної системи серця. Класифікація серцевих аритмій. Електрофізіологічне обстеження. Клініка і діагностика основних брадиаритмій і тахіаритмій. Методи лікування.	6
7	Тема 7. Тромбоемболія легеневої артерії. Причини виникнення і фактори ризику Класифікація. Клініка різних форм перебігу. Діагностична програма. Алгоритм лікувальної тактики. Антикоагулянтна і тромболітична терапія. Хірургічне лікування. Засоби профілактики.	6
Усього		42

7. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основи кардіохірургії.	2
2	Тема 2. Вроджені вади серця.	2
3	Тема 3. Набуті вади серця й захворювання перикарду	2
4	Тема 4. Ішемічна хвороба серця.	2
5	Тема 5. Аневризми грудної аорти та розшаровуючі аневризми аорти.	2
6	Тема 6. Хірургічне лікування порушень серцевого ритму.	2
7	Тема 7. Тромбоемболія легеневої артерії.	2
Усього		14

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Основи кардіохірургії» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основи кардіохірургії.	12
2	Тема 2. Вроджені вади серця.	14
3	Тема 3. Набуті вади серця й захворювання перикарду	14
4	Тема 4. Ішемічна хвороба серця.	14
5	Тема 5. Аневризми грудної аорти та розшаровуючі аневризми аорти.	14
6	Тема 6. Хірургічне лікування порушень серцевого ритму.	14
7	Тема 7. Тромбоемболія легеневої артерії.	12
	Усього	94

9. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення заліку.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит
--	---

10. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

<i>Денна форма навчання</i>			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль			50
Всього балів			100

11. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	не зараховано
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	
1-34 (2)	F		

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Вороненко Ю.В., Шекера О.Г, Долженко М.М. та співавтори Актуальні питання сецево-судинних хвороб у практиці сімейного лікаря Видавництво «Заславский», 412 ст., 2016.
2. Невідкладна допомога в кардіології. Навчальний посібник під редакцією Долженко М.М.- К. Наукова думка. - 2018. - 412 с.
3. Коваленко В. М., Несукай О. Г. Лікування клапанних вад серця. Київ, 2017. 61 с.
4. Класифікація, стандарти діагностики та лікування порушень ритму і провідності серця / АКУ, ААУ. Київ, 2016. 135 с.
5. Серцево-судинні захворювання: Класифікація, стандарти діагностики та лікування / За ред. В. М. Коваленко, М. І. Лутая, Ю. М. Сіренка, О. С. Сичова. К : Моріон, 2018. 224 с.

Додаткова:

1. Березницький Я.С., Захараш М.П., Мішалов В.Г., Шидловський В.О. Хірургія, Том I. – 2006, Підручник.
2. Березницький Я.С., Захараш М.П., Мішалов В.Г. Хірургія, Том II. – 2007, Підручник.
3. Ковальчук Л.Я., Саєнко В.Ф., Книшов Г.В. Клінічна хірургія. В 2 томах. Тернопіль: Укрмедкнига, 2000.
4. Хірургія: Підручник / За ред. Ковальчука Л.Я. – Тернопіль: ТДМУ, 2010. – 1056 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. <http://www.moz.gov.ua/ua/portal> – офіційний веб-сайт МОЗ України;
2. <http://inmeds.com.ua> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»;
3. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.